

16.9.2022

Nivalan kaupunki
Rakennusvalvonta
Kalliontie 15
85500 Nivala

(Lausunto toimitettu sähköpostitse ari.ojala@nivala.fi)

Lausunto jäteveden siirtoviemärin pumppaamon aiheuttamasta salmonellariskistä

Nivalan kaupungin rakennusvalvonta on pyytänyt Peruspalvelukuntayhtymä Kallion terveysvalvonnalta lausuntoa koskien jäteveden siirtoviemärin pumppaamon aiheuttamaa salmonellariskiä.

Lausunnonpyytäjän mukaan naapurikiinteistöllä (535-408-23-21) on kaivo, joka sijaitsee lausuntomateriaalin mukaan 200-300 metrin etäisyydellä pumppaamorakennuksesta. Kyseinen naapuri on ilmaissut huolensa pumppaamon aiheuttamasta salmonellariskistä porakaivolle ja tämän kautta tilan nautakarjalle. Porakaivon vettä käytetään navetan lietekanaalien huuhteluun sekä tarvittaessa navetan tuotantotilojen pesuun. Kyseinen tila myy kasvatamaansa viljaa läheiselle sikatilalle.

Lisäksi toisessa naapurin kuulemissa on huomautettu siirtoviemärin pumppaamon sijoittumisesta pellolle, jossa kasvatetaan viljaa sikojen rehuksi. Pumppaamon sijoittumisen vuoksi on ilmoitettu huoli siitä, että kasvatettava rehuvilja infektoituisi salmonellalla esimerkiksi pumppaamon putkiriikon tai muun häiriötilanteen vuoksi.

Lausunnossa käytetty aineisto

Lausuntopyyntö on tullut Nivalan kaupungin rakennusvalvonnasta Lupapiste.fi-palvelun kautta 8.9.2022.

Lausunto

Peruspalvelukuntayhtymä Kallion terveysvalvonta esittää lausuntonaan seuraavaa:

Nivalan pohjavesikartan mukaan suunniteltu pumppaamorakennus ei sijaitse vedenhankintaa varten tärkeällä, luokan 1 pohjavesialueella tai muulla vedenhankintakäyttöön soveltuvalla, luokan 2 pohjavesialueella. Rakennuspaikalle ei myöskään ole merkitty pistemäistä pohjavesialuetta (Lähde: Nivalan pohjavesikartta, Ely-keskus 24.10.2017). Nivalan Välikylällä sijaitsee kaksi terveysvalvonnan tiedossa olevaa vedenottamoaa, joista toinen sijaitsee Viitalan (1153506) ja toinen Vähäsöyringin (1153507) pohjavesialueella. Nämä ovat etäällä suunnitellusta pumppaamosta.

Lausuntomateriaalista ei käy ilmi onko porakaivovettä tutkittu. Lausuntomateriaalina olevan Eläinten terveys ETT ry:n asiantuntijaeläinlääkärin lausunnossa suositellaan kaivoveden tutkimista. Ympäristöterveydenhuolto ei

16.9.2022

voi velvoittaa kaivon omistajaa tai muuta tahoa tutkimaan kaivoveden laatua, koska sille ei ole lainsäädännössä perustetta. Yleisesti ottaen veden laadun selvittämistä voidaan aina suositella, koska toimijan on hyvä olla tietoinen käyttämänsä veden laadusta. Kaivoveden laatu voi heikentyä useasta erisyystä, riippuen kaivon sijainnista. Ne tulee ottaa huomioon, mikäli vedenlaadussa tapahtuu muutoksia.

Ympäristöterveydenhuollon näkemyksen mukaan salmonellariskin hallitseminen on tärkeää. Siirtoviemäriin ja pumppaamon kohdalla kyseessä on suljettu jätevesijärjestelmä. Mikäli siirtoviemäriin tai pumppaamoon aiheutuu niin vakava häiriötilanne, että maaperä ja ympäristö ovat vaarassa kontaminoitua, tulee tilanteeseen reagoida välittömästi. Ympäristöterveydenhuollon Vesikolmiolta 16.9.2022 saamien tietojen mukaan häiriötilanteisiin on varauduttu. Pumppaamolla on hälytysjärjestelmä häiriötilanteiden varalta, joten massiivinen vuoto havaittaisiin heti ja tilanteeseen reagoitaisiin. Näin ollen myös jäteveden aiheuttama mahdollinen salmonellariski on ympäristöterveydenhuollon näkemyksen mukaan hallittavissa.

Siirtoviemäriin pumppaamon toiminnasta aiheutuvan jätevesivuodon todennäköisyys on hyvin pieni ja tapahtuessaankin sen seuraus olisi vähäinen, koska tällaiseen häiriötilanteeseen on ympäristöterveydenhuollon tietojen mukaan varauduttu. Näin ollen pumppaamon salmonellariskiä voidaan pitää vähäisenä.

Sovellettu lainsäädäntö ja ohjeet

Terveysuojelulaki (763/1994)
Terveysuojeluasetus (1280/1994)
Hallintolaki (434/2003)

Peruspalvelukuntayhtymä Kallio

terveysinsinööri

ympäristöterveydenhuollon johtaja

